

Zemkopības ministrija

Kopējās lauksaimniecības politikas nākotne:

Tematiskā darba grupa:

**Bioloģiskā lauksaimniecība, integrētā augu audzēšana
un**

**Pārtika (nozares spēja reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas
drošuma un kvalitātes jomā)**

2.tikšanās

11.07.2019.

①

**Bioloģiskā lauksaimniecība
un
integrētā augu audzēšana**

Mājas darbs – Bioloģiskā lauksaimniecība un integrētā augu audzēšana

- Nodefinēt, kuras identificētās vajadzības ir prioritārākas?
- Vai attīstām un atbalstām visu, vai prioritizējam nozares?

Bioloģiskā lauksaimniecība un integrētā augu audzēšana: *saņemtie priekšlikumi*

- Iespējas jauniem tirgus dalībniekiem (bio ražotājiem) iesaistīties jebkurā brīdī;
- Jāpievērš uzmanība esošo platību efektīvākai izmantošanai un bioloģiskā produkta novirzīšanai līdz patērētājam;
- Atbalsts jāsaista ar ieņēmumiem no bioloģiski saražotās lauksaimniecības produkcijas;
- Bio lauksaimnieku produktivitātes palielināšana un bioloģisko produktu nogādāšana līdz vietējam patērētājam;
- Nepieciešams veicināt iekšējo patēriņu, t.sk., veicinot sabiedrības informētību;
- Veicināt pievienotās vērtības radīšanu un sadarbību ar pārstrādātājiem, kooperāciju;
- Veicināt zināšanu apguvi un konsultācijas bioloģiskajiem/integrētajiem lauksaimniekiem;
- Nepieciešamība pēc augsnes analīzēm, lai bioloģiskie lauksaimnieki saprot, kas augsnē ir un ko tur var/ nevar audzēt, meklēt metodes bioloģiskās ražošanas ilgtspējībai (augšnes noplicināšanās riski);
- Izstrādāt pētījumus lopkopībā un augkopības sektora kultūraugu audzēšanai ar bioloģiskām metodēm;
- Analīžu veikšana gala produktiem/ augsnei utml., lai pārliecinātos, ka lauksaimnieks tiešām nav lietojis AAL vai mēslojumu;
- Kā prioritārās nozares būtu jānosaka augļi un dārzeņi, piens, graudi, augkopības produktu pārstrāde;

Zemkopības ministrija

Uz ko virzīsimies – MĒRĶI un kā tos sasniegt?

Zemkopības ministrija

«Tas ir stāsts par ražošanu un ilgtspējīgu attīstību!!»

Bioloģiskās lauksaimniecības vispārējie mērķi:

- Ilgtspējīga ražošanas metode:
 - ievērojot vides aizsardzības prakses;
 - sekmējot bioloģiskās daudzveidības aizsardzību;
 - atbildīgi izmantojot dabas resursus;
 - ievērojot augstus dzīvnieku labturības standartus;
- Augstas kvalitātes produktu ražošana (t.sk., nodrošinot izejvielas pārstrādei, inovatīvus produktus, un tādus, kas interesanti eksportam);
- Veicināt lauku attīstību (t.sk., mazo saimniecību kooperāciju).

Integrētās augu aizsardzības pamatelementi:

- 1) profilaktiskie pasākumi – visi pasākumi, kas nodrošina augu normālu augšanu un attīstību;
- 2) novērošana – kultūraugu uzraudzība un lēmumi par nepieciešamajiem kaitīgo organismu ierobežošanas pasākumiem;
- 3) augu aizsardzības tiešie pasākumi – rīcība, iejaukšanās, ierobežošana.

Latvijas stratēģiskais uzstādījums

KLP specifiskie mērķi

SM1	SM2	SM3	SM4	SM5	SM6	SM7	SM8	SM9	HORIZ
(a) stiprināt uzturdošību, atbalstīt lauku saimniecību ienākumu pietiekamību un saimniecību izturētspēju visā Savienībā	(b) pastiprināt orientēšanos uz tirgu un vairo konkurētspēju , tostarp ar lielāku uzsvāri uz pētniecību, tehnoloģijām un digitalizāciju	(c) uzlabot lauksaimnieku stāvokli pievienotās vērtības veidošanas ķēdē	(d) dot ieguldījumu klīmata pārmaiņu mazināšanā , pielāgojoties tām un attīstīt ilgtspējīgu enerģētiku	(e) veicināt ilgtspējīgu attīstību un dabas resursu – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu	(f) palīdzēt aizsargāt bioloģisko daudzveidību , stiprināt ekosistēmu pakalpojumus un saglabāt biotopus un ainavas	(g) piesaistīt gados jaunus lauksaimniekus un veicināt darījumdarbību lauku apvidos	(h) veicināt nodarbinātību , izaugsmi, sociālo iekļautību un vietējo attīstību lauku apvidos , tostarp veicināt bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību	(i) uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu ēdienu, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību	ar zināšanām, inovāciju un digitalizēšanu modernizēt lauksaimniecību un lauku apvidus, veicinot jaunā apgušanu, kopīgošanu un tālāku izplatīšanu
1	Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem								
2	Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas								
3	Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē								
4	Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību								
5	Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klīmata pārmaiņu mazināšanā								
6	Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam								

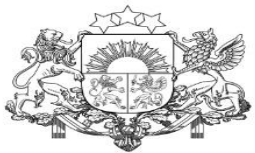
Zemkopības ministrija

Latvijas stratēģiskie uzstādījumi **2021.-2027.** periodam

1. **Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem;**
2. **Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas;**
3. **Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē;**
4. **Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību;**
5. **Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;**
6. **Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam;**

Uz ko ejam

1. **PIEVIENTĀ VĒRTĪBA, IZLAIDE (uz HA, NODARBINĀTO), KAPITĀLA ATDEVE, IZEJVIELU EKSPORTS;**
2. **IEŅĒMUMI UZ MĀJSAIMNIECĪBU (NODARBINĀTO), REALIZĒTĀ PRODUKCIJA CAUR KOOPERĀCIJU;**
3. **APMĀCĪTO ĪPATSVARS;**
4. **NODARBINĀTĪBA, UZŅĒMUMU SKAITS, MIGRĀCIJA, DEPOPULĀCIJA;**
5. **BIO PLATĪBAS, EMISIJAS UZ LIZ, MEŽI(?), PUTNU INDEKSS, ILGGADĪGIE ZĀLĀJI (ha);**
6. **BIOLOĢISKI SARAŽOTĀS PĀRTIKAS VĒRTĪBA, PESTICĪDI, ANTIBIOTIKAS, ZAĻAIS IEPIRKUMS, RAŽOTĀJU LĪDZDALĪBA PĀRTIKAS ĶĒDĒS,**

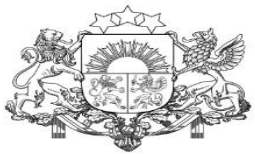

Zemkopības ministrija

Bioloģiskā lauksaimniecība

Vajadzības (risināmas KLP Stratēģiskā plāna ietvaros) – *kuras izvēlēsimies īstenot mērķu sasniegšanai?*

- *Veicināt augsnes kvalitatīvo rādītāju uzlabošanos;*
- *Veicināt vienmērīgu bioloģiskās lauksaimniecības sertificēto platību ikgadējo palielinājumu;*
- *Sekmēt bioloģiskajiem lauksaimniekiem un sabiedrībai informācijas pieejamību, mācību iespējas, pieredzes apmaiņu un demo saimniecību pastāvēšanu;*
- *Mērķtiecīgi attīstīt prioritārās nozares (kuras?);*
- *Investīciju/sadarbību u.c. pārstrādes apjoma un veidu stimulējošs atbalsts (prioritizēt);*
- *Veicināt eksportspējīgu produktu ražošanu;*

Zemkopības ministrija

Integrētā augu audzēšana

Vajadzības (risināmas KLP Stratēģiskā plāna ietvaros) – *kuras izvēlēsimies īstenot mērķu sasniegšanai?*

- Lai Latvijas iedzīvotājus pilnībā apmierinātu ar svaigiem augļiem un ogām, vajadzētu apsaimniekot apmēram **25t ha līdz 30t ha** lielus dārzu stādījumus. Nepieciešams saglabāt atbalstu: **agrovides pasākumus - integrētā audzēšana ar paaugstinātām prasībām un bioloģiskā audzēšana.**

Zemkopības ministrija

Bioloģiskā lauksaimniecība/integrētie

Mērķis - nacionālais

1. Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam;
2. Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;
3. Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas;
4. Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem;

ES KLP mērķis

- Primārais: uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu ēdienu, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību
- veicināt ilgtspējīgu attīstību un dabas resursu – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu;
- pastiprināt orientēšanos uz tirgu un vairost konkurētspēju, tostarp ar lielāku uzsvāru uz pētniecību, tehnoloģijām un digitalizāciju
- uzlabot lauksaimnieku stāvokli pievienotās vērtības veidošanas ķēdē;

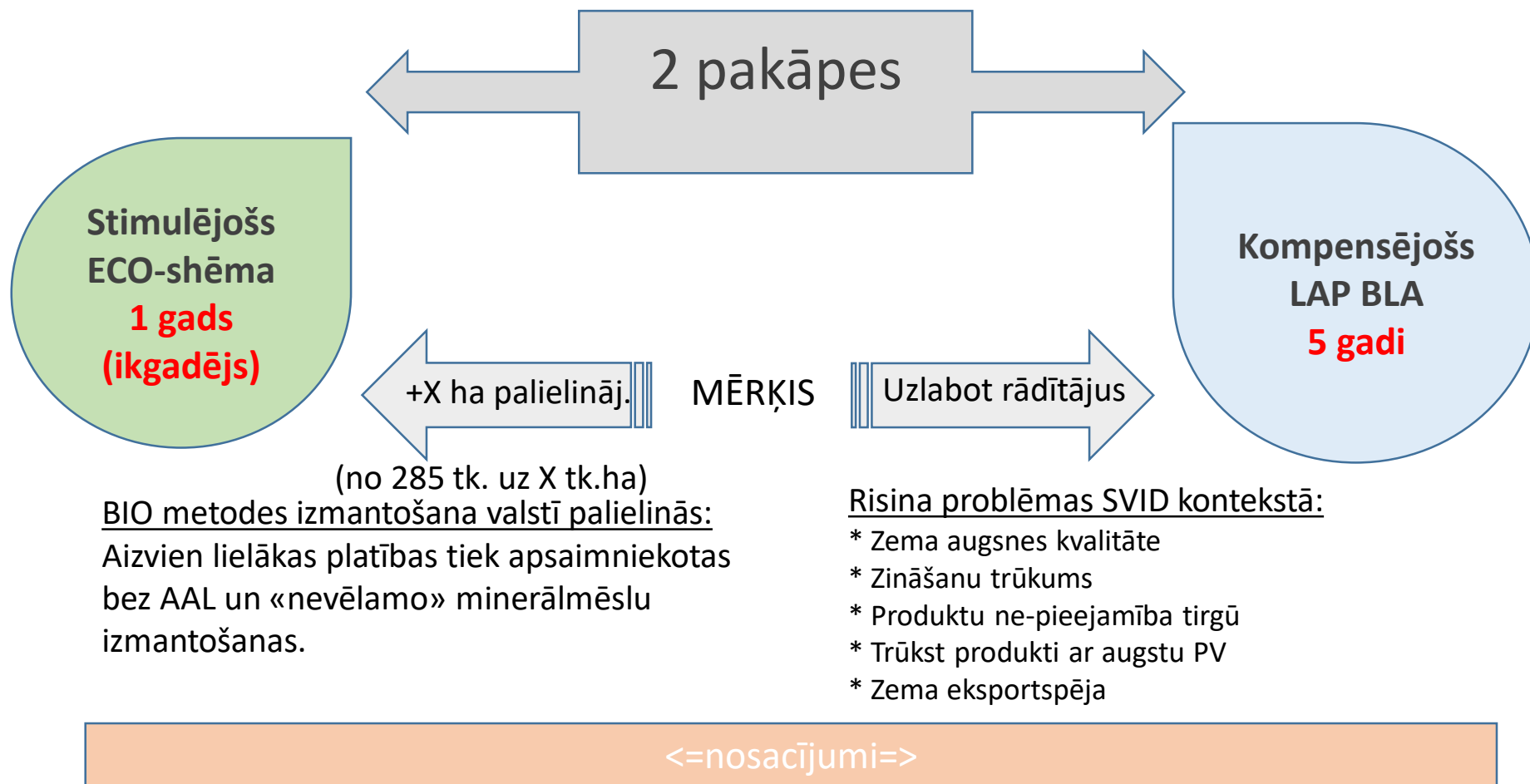
Zemkopības ministrija

Bioloģiskā lauksaimniecība/integrētie

Iespējamās intervences (no KLP SP) – *kuras izvēlēsimies mērķu sasniegšanai?*

- **Platībmaksājumi/dzīvnieku maksājumi**
 - Bioloģiskā lauksaimniecība;
 - Vidiskās, klimatiskās u.c. pārvaldības saistības (agrovide);
 - Tiešie maksājumi, t.sk., Eko-shēma, BSA;
 - Dzīvnieku labturības maksājums(i);
- **Investīcijas**
 - atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās (t.sk., mazo saimniecību attīstība);
 - atbalsts ieguldījumiem pārstrādē (t.sk., mājražotājiem);
 - atbalsts neienesīgām investīcijām;
- **Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai/start-up un attīstībai**
 - jauniem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai;
 - atbalsts mazām saimniecībām;
 - lauksaimnieciskās vai mežsaimnieciskās darbības uzsākšanai vai dažādošanās pasākumu uzsākšanai
- **Sadarbība** (EIP, kvalitātes shēmas, ražotāju grupas, citas sadarbības formas, LEADER)
- **Zināšanu pārnese** (mācības, demonstrējumi, prakšu vietas, konsultācijas)

Piedāvājums bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam

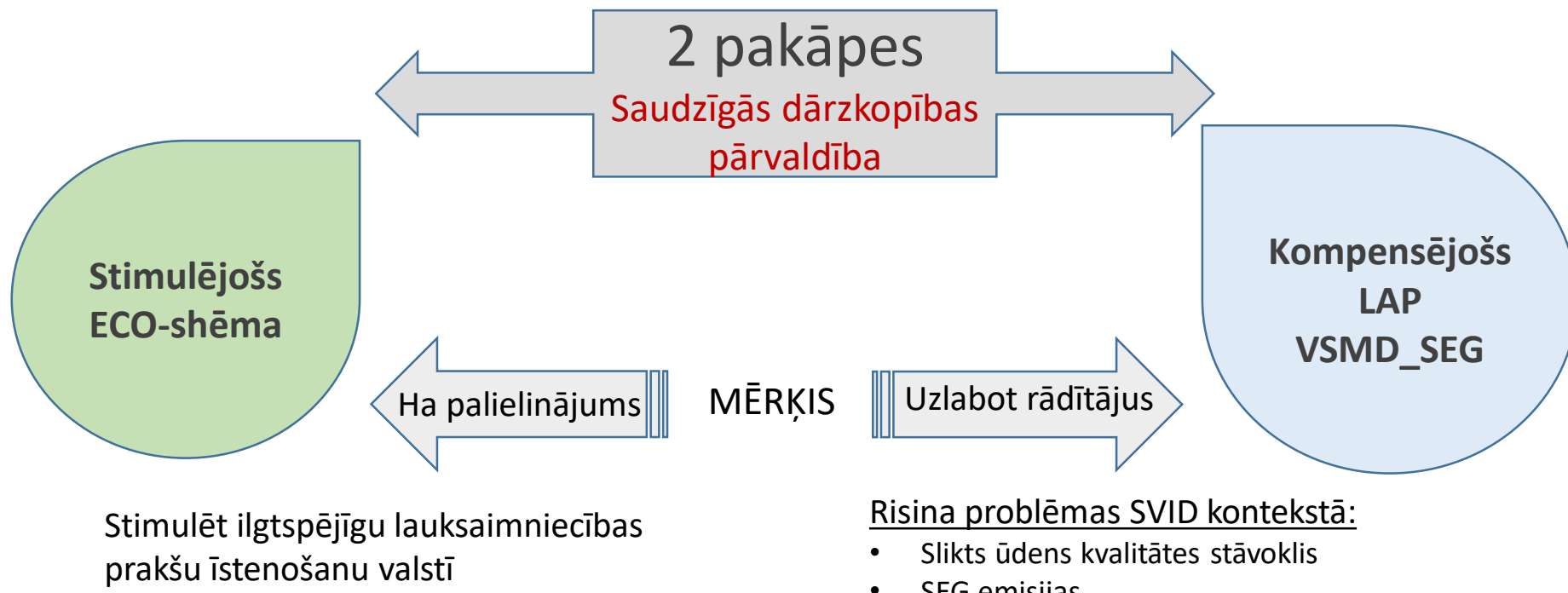
*izpildītas BIO regulas pamatprasības
(*platība sertificēta atbilstoši prasībām*)

- Izpilda pamatprasības
- Apgūst zināšanas, pieredzes apmaiņa
- Ir augsnes analīzes/ielabošanas plānošana
- Ražo un realizē produkciju

	Laukkopība*	Dārzkopība	Lopkopība	Biškopība
VPM, ha	jā	jā	jā	jā
BSA ha/dzīvnieki	jā	jā	jā	-
EKO-shēma, ha	Jā	Jā	Jā	Jā
LAP – BLA, ha:				
1. Sedz daļējās izmaksas par LIZ apsaimniekošanu, (samazinot likmi, ko sedz EKO-shēma)	Jā	Jā	-	
2. Piemaksa, SEG mērķu sasniegšanai	-	-	Piena lopkopībai + piemaksa par katru saimniecības sertificēto ha, kas izpilda 0,3Llv/ha (nosacītās liellopu vienības, kur ņem vērā tikai piena liellopus) Mērķis: no 18 tk. uz 33 tk.gb.	-
3. Piemaksa, augsnes auglības palielināšanai	+par platību līdz 20% no aramzemes, kurā audzē zaļmēslojuma augus	+par platību līdz 20% no aramzemes, kurā audzē zaļmēslojuma augus + ilggadīgie rindstarpās TZ	-	-
4. Piemaksa Zālāju botāniskās daudzveidības saglabāšanai, ja BVZ	-	-	Jā, - atbilstošā BDUZ likme	-
5. Piemaksa par Stropu – apputeksnēšanas f-ju nodrošināšanai	-	-	-	1.g.saistības, vismaz 20 gb stropi)
+ Labturības maksājumi dzīvniekiem, no LAP	-	-	Jā	-
+ Atbalsts pārtikas “Shēmas”	jā	jā	jā	jā

* Par zālājiem II.pīlārā atbalsts tikai piena/gaļas lopkopībai.

Piedāvājums «Integrēto» atbalstam

	Likmes pamatojumā iekļautās darbības (II pīlārs)		
	1) augsni saglabā neapartu (Veic ieguldījumu SEG emisiju mazināšanā)	2) Saimniekošanas praksē izmanto mazāka riska AAL (Veic ieguldījumu AAL “Riska indikatora” samazināšanā)	3) ievēro 1056.Mknot. papildprasības
Ilggadīgi stādījumi ar ēdamiem augļiem/ogām	Vismaz 4 gadus saistību periodā [Rindstarpās – zālājs vai tā maisījums ar tauriņziežiem]	1-2 riska klase (lielākas izmaksas)	Jā
Dārzeni t.sk. kartupeļi	Vismaz 1 gadu saistību periodā (palielinās agrotehnisko pasākumu apjoms)	1-2 riska klase (lielākas izmaksas)	Jā + (“Zaļā tauriņziežu papuve” daļā no platības (līdz 20%), ko iekļauj augsekā un par to maksā, ja visu veģetācijas sezonu, tajā nelietotu AAL un minerālmēslojumu)

Zemkopības ministrija

Piedāvājums sarunai

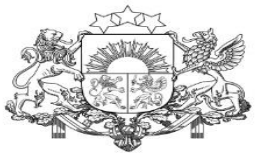
- **Bioloģiskās lauksaimniecības/integrētās audzēšanas attīstība:**
 - **Platība (apjoms/racionāla izmantošana)**
 - **Produkcija (ražošana, pārstrāde, popularizēšana, realizācija)**
 - **Ražošanas infrastruktūra**
- **Prioritāri attīstāmās nozares (kuras?)**
- **Zināšanās balstītas prakses stiprināšana (obligāti/brīvprātīgi?)**
- **Kooperācija/sadarbība**

②

**Droša un kvalitatīva pārtika
(nozares spēja reaģēt uz sabiedrības prasībām)**

Mājas darbs - Pārtika

- Kādi pasākumi būtu atbalstāmi KLP stratēģiskā plāna ietvaros, lai:
 - Ierobežotu antimikrobiālo rezistenci;
 - Uzlabotu dzīvnieku labturību;
 - Samazinātu augu aizsardzības līdzekļu lietošanu;
- Vai un kā būtu atbalstāma pārtikas kvalitātes shēmu darbība?
- Vai un kādi pasākumi būtu veicami, lai uzlabotu patērētāju informētību par pārtikas produktu kvalitāti un dzīvnieku labturību ?
- Kādi pasākumi būtu veicami, lai samazinātu pārtikas pārpalikumus?

Zemkopības ministrija

Pārtika: *saņemtie priekšlikumi*

- Jāsamazina **antimikrobiālo līdzekļu** (AML) lietošana dzīvniekiem;
- Jāveicina **pārtikas kvalitātes shēmu** (BLS, NPKS, AĢINS, CVNS, GTĪS) attīstība;
- Jāveicina **pārstrāde** no vietējām izejvielām (papildus priekšrocība KS projektiem);
- Jāuzlabo **dzīvnieku labturība** un jāveicina augstāku dzīvnieku labturības prasību piemērošanu;
- Ir nepieciešams investēt efektīvas, modernas un sertificētas **laboratorijas izveidē** (BIOR ietvaros), lai monitorētu un analizētu augu aizsardzības līdzekļu (AAL) atbilstību;
- Jāveicina plašāka **vidi saudzējošo audzēšanas tehnoloģiju** izmantošana, jāīsteno patērētāju **informēšanas pasākumi par AAL atliekvielām** valstī nopērkamajā pārtikā;
- Jāveicina Latvijas izcelsmes **pārtikas produktu noiets** valsts un pašvaldību publiskajos iepirkumos;
- Jāveicina **augstāku nekaitīguma kritēriju** sasniegšanu pārtikai un materiāliem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku;

Zemkopības ministrija

Pārtika

- **Vajadzības (risināmas KLP Stratēģiskā plāna ietvaros) – *kuras izvēlēsimies īstenot mērķu sasniegšanai?***
 - Veicināt lauksaimniecības dzīvnieku īpašnieku iesaisti AMR ierobežošanā;
 - Veicināt kvalitatīvu pārtikas produktu ražošanu un nonākšanu mazumtirdzniecībā;
 - Nodrošināt saražotās produkcijas noieta veicināšanu un atpazīstamību;
 - Veicināt pārstrādi no paaugstinātas kvalitātes (pārtikas kvalitātes shēmu) vietējām izejvielām;
 - Nodrošināt sabiedrības vēlmes pēc augstākām dzīvnieku labturības prasībām;
 - Veicināt dzīvnieku produktivitāti un mazināt dzīvnieku saslimšanu un mirstību;
 - Veicināt saražoto produktu kvalitāti un pozitīvu uzņēmēja/ražotāju tēlu;
 - Veicināt vietējo produktu konkurētspēju trešo valstu tirgos;
 - Paaugstināt patērētāju informētību par zemo augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas līmeni;
 - Veicināt saimniecību pārorientēšanos uz integrēto ražošanu;
 - Sekmēt zaļā publiskā iepirkuma piemērošanu pārtikas piegāžu un ēdināšanas pakalpojumu jomā;
 - Veicināt ražotāju kooperāciju dalībai valsts un pašvaldību publiskajos iepirkumos;
 - Paaugstināt iepirkumu veicēju informētību par vietējiem ražotājiem (t.sk. sortimentu un apjomiem)

Zemkopības ministrija

Uz ko virzīsimies – MĒRĶI un kā tos sasniegt?

Latvijas stratēģiskais uzstādījums

KLP specifiskie mērķi

SM1	SM2	SM3	SM4	SM5	SM6	SM7	SM8	SM9	HORIZ
(a) stiprināt uzturdrošību, atbalstīt lauku saimniecību ienākumu pietiekamību un saimniecību izturētspēju visā Savienībā	(b) pastiprināt orientēšanos uz tirgu un vairo konkurētspēju , tostarp ar lielāku uzsvāri uz pētniecību, tehnoloģijām un digitalizāciju	(c) uzlabot lauksaimnieku stāvokli pievienotās vērtības veidošanas ķēdē	(d) dot ieguldījumu klīmata pārmaiņu mazināšanā , pielāgojoties tām un attīstīt ilgtspējīgu enerģētiku	(e) veicināt ilgtspējīgu attīstību un dabas resursu – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu	(f) palīdzēt aizsargāt bioloģisko daudzveidību , stiprināt ekosistēmu pakalpojumus un saglabāt biotopus un ainavas	(g) piesaistīt gados jaunus lauksaimniekus un veicināt darījumdarbību lauku apvidos	(h) veicināt nodarbinātību , izaugsmi, sociālo iekļautību un vietējo attīstību lauku apvidos , tostarp veicināt bioekonomiku un ilgtspējīgu mežsaimniecību	(i) uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā , tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu ēdienu, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību	ar zināšanām, inovāciju un digitalizēšanu modernizēt lauksaimniecību un lauku apvidus, veicinot jaunā apgušanu, kopīgošanu un tālāku izplatīšanu
1	Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem								
2	Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas								
3	Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē								
4	Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību								
5	Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klīmata pārmaiņu mazināšanā								
6	Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam								

Zemkopības ministrija

Latvijas stratēģiskie uzstādījumi **2021.-2027.** periodam

1. Palielināt **pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu** vietējam un eksporta tirgiem;

2. Kāpināt **saimniecību ieņēmumus** līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot **kooperāciju**, ieviešot inovācijas;

3. Zināšanās balstītu uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē;

4. Plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību;

5. Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;

6. **Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam;**

Uz ko ejam

1. **PIEVIENTĀ VĒRTĪBA, IZLAIDE** (uz HA, NODARBINĀTO), KAPITĀLA ATDEVE, IZEJVIELU EKSPORTS;

2. IEŅĒMUMI UZ MĀJSAIMNIECĪBU (NODARBINĀTO), **REALIZĒTĀ PRODUKCIJA CAUR KOOPERĀCIJU;**

3. **APMĀCĪTO ĪPATSVARS;**

4. NODARBINĀTĪBA, UZŅĒMUMU SKAITS, MIGRĀCIJA, DEPOPULĀCIJA;

5. BIO PLATĪBAS, EMISIJAS UZ LIZ, MEŽI(?), PUTNU INDEKSS, ILGGADĪGIE ZĀLĀJI (ha);

6. BIOLOĢISKI SARAŽOTĀS PĀRTIKAS VĒRTĪBA, PESTICĪDI, ANTIBIOTIKAS, ZAĻAIS IEPIRKUMS, RAŽOTĀJU LĪDZDALĪBA PĀRTIKAS ĶĒDĒS,

Zemkopības ministrija

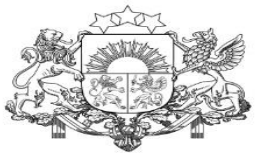
Droša un kvalitatīva pārtika

Mērķis - nacionālais

1. Droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam;
2. Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgiem;
3. Katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;
4. Kāpināt saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem tautsaimniecībā, stiprinot konkurētspēju, veicinot kooperāciju, ieviešot inovācijas;

ES KLP mērķis

- uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu ēdienu, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību
- veicināt ilgtspējīgu attīstību un dabas resursu – ūdens, augsnes un gaisa – efektīvu pārvaldīšanu;
- pastiprināt orientēšanos uz tirgu un vairost konkurētspēju, tostarp ar lielāku uzsvāru uz pētniecību, tehnoloģijām un digitalizāciju
- uzlabot lauksaimnieku stāvokli pievienotās vērtības veidošanas ķēdē;

Zemkopības ministrija

Pārtika

Iespējamās intervences – *kuras izvēlēsimies mērķu sasniegšanai?*

**Veicināt I/s
dzīvnieku
īpašnieku
iesaisti AMR
ierobežošanā**

*- zināšanu
apmaiņa,
informēšana;
- investīcijas;
- vidiskās,
klimatiskās u.c.
pārvaldības
saistības*

**Veicināt
kvalitatīvu
pārtikas produktu
ražošanu un
noieta veicināšanu**

*- vidiskās,
klimatiskās u.c.
pārvaldības
saistības;
- sadarbība;
- investīcijas;
- zināšanu apmaiņa,
informēšana*

**Uzlabot dzīvnieku
labturību, veicināt
augstāku dzīvnieku
labturības prasību
piemērošanu**

*- vidiskās, klimatiskās
u.c. pārvaldības
saistības;
- zināšanu apmaiņa,
informēšana;
- investīcijas*

Jāvienojas,
kā dus augstākus
standartus
ieviešam LV

**Veicināt
pārstrādi no
paaugstinātas
kvalitātes
(kvalitātes
shēmu) vietējām
izejvielām**

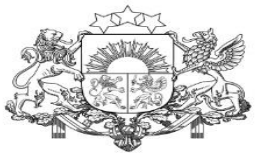
- investīcijas

**Samazināt AAL
līdzekļu
izmantošanu,
kāpinot pāreju
uz vidi
saudzējošu
tehnoloģiju
izmantošanu**

*- zināšanu
apmaiņa,
informēšana;
- investīcijas ??*

**Veicināt
augstāku
nekaitīguma
kritēriju
sasniegšanu
pārtikai un
materiāliem,
kas paredzēti
saskarei ar
pārtiku**

*- investīcijas;
- sadarbība*

Zemkopības ministrija

Priekšlikumi diskusijai

Dzīvnieku labturība

Tematiskais mērķis	Uzlabot ES lauksaimniecības spēju reaģēt uz sabiedrības prasībām pārtikas un veselības jomā, tostarp uz prasībām par nekaitīgu, uzturvielām bagātu un ilgtspējīgi ražotu pārtiku, par pārtikas atkritumiem un par dzīvnieku labturību
Mērķis dzīvnieku labturībā	Uzlabot dzīvnieku labturību un veicināt augstāku dzīvnieku labturības prasību piemērošanu, kāpināt produktivitāti un ražojumu/produktu kvalitāti, kā arī respektēt sabiedrības vēlmes pēc augstākām dzīvnieku labturības prasībām
Stiprās puses	• Respektētas sabiedrības vēlmes pēc augstākām dzīvnieku labturības prasībām. • Veicināt augstāku dzīvnieku labturības prasību piemērošanu, mazinot dzīvnieku saslimšanas un mirstības riskus. • Uzlabojot dzīvnieku labturību, dzīvnieku izcelsmes pārtikas ražotājiem un pārstrādātājiem nerodas zaudējumi nekvalitatīva produkta dēļ. • Kāpināta produktivitāte, ražojumu kvalitāte un veicināts pozitīvs uzņēmēja tēls. • Veicināta vietējo produktu konkurētspēja, īpaši trešo valstu tirgos.
Atbalstāmie pasākumi	Augstāku dzīvnieku labturības standartu ieviešana lauksaimniecības praksē

Priekšlikumi diskusijai

Augstāki labturības standarti

Liellopi (sadalījumā pa grupām)	✓ Barošana un aprūpe (piem., barošanas plāns ar aprēķiniem, fermas plāns īpašiem gadījumiem – iekārtu apstāšanās, ūdens padeves, elektroenerģijas zuduma gadījumā, <i>kopproteīna samazināšana barībā</i>); ✓ Pieeja ganībām/ āra aplokiem (piem., minimālā āra aploka platība, dienu skaits ganībās noteiktā laika periodā (no 01.05. – 30.10.)); ✓ Uzlaboti turēšanas apstākļi (piem., noteikta grīdas platība, gulvietas ar pakaišiem, pieejama rupjā barība); ✓ Liellopu aprūpes iespējas (slimi, aprūpējami, dzemdējoši) – piem., atsevišķs nodalāms steliņģis.
Cūkas (sadalījumā pa grupām)	✓ Barošana un aprūpe (piem., barošanas plāns ar aprēķiniem, fermas plāns īpašiem gadījumiem – iekārtu apstāšanās, ūdens padeves, elektroenerģijas zuduma gadījumā, <i>kopproteīna samazināšana barībā</i>); ✓ Uzlaboti atnešanās apstākļi (piem., prasības attiecībā uz individuālajām atnešanās aizgaldam); ✓ Kastrācija, kas nerada sāpes/ciešanas (piem., atsāpināšana pirms un pēc ķirurģiskās kastrācijas); ✓ Uzlaboti turēšanas apstākļi (<i>Enrichment</i>) (piem., materiāli košļāšanai, kašņāšanai u.c. aktivitātēm); ✓ Aprūpes iespējas (slimi, aprūpējami, dzemdējoši) (piem., atsevišķa nodalāma aizgalda)
Aitas/kazas	✓ Barošana (piem., barošanas plāns ar aprēķiniem, pieejams pietiekošs daudzums rupjās barības, <i>kopproteīna samazināšana barībā</i>); ✓ Pieeja ganībām/ āra aplokiem (dienu skaits pieejai ganībai noteiktā laika periodā); ✓ Uzlaboti turēšanas apstākļi (piem., noteikta gulvietas platība ar pakaišiem, prasības nošķirtu jēru/kazlēnu turēšanai grupās); ✓ Aprūpes iespējas (slimi, aprūpējami, dzemdējoši) - piem., cirpšanas biežums, fermas parazītu kontroles plāns, pieeja labas kvalitātes dzeramajam ūdenim;
Mājputni	✓ Barošana un aprūpe (piem., barošanas plāns ar aprēķiniem, veselu graudu iemaisīšana barībā, <i>kopproteīna samazināšana barībā</i>); ✓ Pieeja āra aplokam (piem., āra pastaigu biežums noteiktā laika periodā). ✓ Uzlaboti turēšanas apstākļi broileriem un tītariem (piem., apsilde, ventilācija, mitrums); ✓ Uzlabota gaisa kvalitāte olu ražošanas uzņēmumā (piem., kūtsmēsļu izvešanas biežums nedēļā);